Európsky parlament
2024-2029

PRIJATÉ TEXTY

P10_TA(2025)0286

Vplyv umelej inteligencie na finančný sektor

Uznesenie Európskeho parlamentu z 25. novembra 2025 o vplyve umelej inteligencie na finančný sektor (2025/2056(INI))

Európsky parlament,

– so zreteľom na oznámenie Komisie z 9. apríla 2025 s názvom Akčný plán pre kontinent umelej inteligencie (COM(2025)0165),

– so zreteľom na oznámenie Komisie z 24. septembra 2020 o stratégii v oblasti digitálnych financií pre EÚ (COM(2020)0591),

– so zreteľom na správu Európskeho orgánu pre cenné papiere a trhy (ESMA) z 25. februára 2025 s názvom Umelá inteligencia v investičných fondoch EÚ: prijatie, stratégie a portfólio expozícií,

– so zreteľom na verejné vyhlásenie orgánu ESMA z 30. mája 2024 o používaní umelej inteligencie pri poskytovaní retailových investičných služieb,

– so zreteľom na správu Európskeho orgánu pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov (EIOPA) z 10. februára 2025 s názvom Posúdenie vplyvu stanoviska orgánu EIOPA k riadeniu umelej inteligencie a riadeniu rizík,

– so zreteľom na správu orgánu EIOPA z 30. apríla 2024 s názvom Správa o digitalizácii európskeho poisťovníctva,

– so zreteľom na správu Európskeho orgánu pre bankovníctvo (EBA) z 29. novembra 2024 s názvom Risk Assessment Questionnaire, RAQ (Dotazník na hodnotenie rizík), jeseň 2024,

– so zreteľom na správu orgánu EBA zo 4. augusta 2023 s názvom Machine learning for internal rating-based models (Strojové učenie pre modely na základe interných ratingov),

– so zreteľom na článok Elizabeth McCaulovej, členky Rady pre dohľad Európskej centrálnej banky (ECB), z 26. februára 2024 s názvom From data to decisions: AI and supervision (Od údajov k rozhodnutiam: umelá inteligencia a dohľad),

– so zreteľom na publikáciu ECB zo 7. mája 2024 s názvom Umelá inteligencia na vzostupe: prínosy a riziká pre finančnú stabilitu,

– so zreteľom na pracovný dokument Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj z 15. decembra 2023 s názvom Generative Artificial Intelligence in finance (Generatívna umelá inteligencia vo finančníctve),

– so zreteľom na správu Banky pre medzinárodné zúčtovanie z 12. decembra 2024 s názvom Regulácia umelej inteligencie vo finančnom sektore: najnovší vývoj a hlavné výzvy,

– so zreteľom na správu Banky pre medzinárodné zúčtovanie z 13. júna 2024 s názvom Intelligent financial system: how AI is transforming finance (Inteligentný finančný systém: ako umelá inteligencia transformuje finančníctvo),

– so zreteľom na správu skupiny expertov na vysokej úrovni pre skupinu G7 z 19. decembra 2024 s názvom Artificial Intelligence and Economic and Financial Policy Making (Umelá inteligencia a tvorba hospodárskej a finančnej politiky),

– so zreteľom na správu Rady pre finančnú stabilitu zo 14. novembra 2024 s názvom Financial Stability Implications of Artificial Intelligence (Vplyv umelej inteligencie na finančnú stabilitu),

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1624 z 31. mája 2024 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu[1],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1689 z 13. júna 2024, ktorým sa stanovujú harmonizované pravidlá v oblasti umelej inteligencie a ktorým sa menia nariadenia (ES) č. 300/2008, (EÚ) č. 167/2013, (EÚ) č. 168/2013, (EÚ) 2018/858, (EÚ) 2018/1139 a (EÚ) 2019/2144 a smernice 2014/90/EÚ, (EÚ) 2016/797 a (EÚ) 2020/1828 (akt o umelej inteligencii)[2],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2554 zo 14. decembra 2022 o digitálnej prevádzkovej odolnosti finančného sektora a o zmene nariadení (ES) č. 1060/2009, (EÚ)

---

1 Ú. v. EÚ L, 2024/1624, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1624/oj.

2 Ú. v. EÚ L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj.

č. 648/2012, (EÚ) č. 600/2014, (EÚ) č. 909/2014 a (EÚ) 2016/1011[3] (nariadenie o digitálnej prevádzkovej odolnosti),

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov)[4],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/97 z 20. januára 2016 o výmenných poplatkoch za platobné transakcie viazané na kartu[5] (smernica o distribúcii poistenia),

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 600/2014 z 15. mája 2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 648/2012[6] (nariadenie o trhoch s finančnými nástrojmi),

– so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2014/65/EÚ z 15. mája 2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, ktorou sa mení smernica 2002/92/ES a smernica 2011/61/EÚ[7] (smernica o trhoch s finančnými nástrojmi),

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012[8] (nariadenie o kapitálových požiadavkách),

– so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES[9] (smernica o kapitálových požiadavkách),

– so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2011/61/EÚ z 8. júna 2011 o správcoch alternatívnych investičných fondov a o zmene smerníc 2003/41/ES a 2009/65/ES a nariadení (ES)

---

3 Ú. v. EÚ L 333, 27.12.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2554/oj.

4 Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj.

5 Ú. v. EÚ L 26, 2.2.2016, s. 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/97/oj.

6 Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 84, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/600/oj.

7 Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 349, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/65/oj.

8 Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj.

9 Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 338, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2013/36/oj.

č. 1060/2009 a (EÚ) č. 1095/2010[10] (smernica o správcoch alternatívnych investičných fondov),

– so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES z 25. novembra 2009 o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia (Solventnosť II)[11],

– so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2009/65/ES z 13. júla 2009 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP)[12],

– so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2366 z 25. novembra 2015 o platobných službách na vnútornom trhu, ktorou sa menia smernice 2002/65/ES, 2009/110/ES a 2013/36/EÚ a nariadenie (EÚ) č. 1093/2010, a ktorou sa zrušuje smernica 2007/64/ES[13] (smernica o platobných službách),

– so zreteľom na svoje uznesenie z 3. mája 2022 o umelej inteligencii v digitálnom veku[14],

– so zreteľom na článok 55 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na správu Výboru pre hospodárske a menové veci (A10-0225/2025),

A. keďže aktom EÚ o umelej inteligencii (ďalej len „akt o AI“) sa zavádza prvý komplexný regulačný rámec pre umelú inteligenciu na svete;

B. keďže v bode 5 písm. b) a c) prílohy III k aktu o AI sú vymedzené dva vysokorizikové prípady použitia v sektore finančných služieb, a to používanie systémov AI na stanovenie bodového hodnotenia kreditného rizika spotrebiteľov a hodnotenie ich úverovej bonity a ich používanie na hodnotenie rizika a stanovovanie cien životného a zdravotného poistenia;

C. keďže systém AI je v akte o AI vymedzený ako strojový systém, ktorý je dizajnovaný na prevádzku s rôznymi úrovňami autonómnosti, ktorý môže po nasadení prejavovať adaptabilitu a ktorý pre explicitné alebo implicitné ciele odvodzuje zo vstupov, ktoré dostáva, spôsob

---

10 Ú. v. EÚ L 174, 1.7.2011, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/61/oj.

11 Ú. v. EÚ L 335, 17.12.2009, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/138/oj.

12 Ú. v. EÚ L 302, 17.11.2009, s. 32, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/65/oj.

13 Ú. v. EÚ L 337, 23.12.2015, s. 35, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2015/2366/oj.

14 Ú. v. EÚ C 465, 6.12.2022, s. 65.

generovania výstupov, ako sú predpovede, obsah, odporúčania alebo rozhodnutia, ktoré môžu ovplyvniť fyzické alebo virtuálne prostredie;

D. keďže model AI na všeobecné účely je vymedzený ako model AI vrátane modelov trénovaných veľkým množstvom údajov s použitím samokontroly vo veľkom rozsahu, ktorý má významnú všeobecnú povahu a je schopný kompetentne vykonávať širokú škálu odlišných úloh bez ohľadu na spôsob, akým sa model uvádza na trh, a ktorý možno integrovať do rôznych nadväzujúcich systémov alebo aplikácií, ale nezahŕňa modely AI, ktoré sa využívajú na účely výskumných, vývojových a prototypových činností pred ich uvedením na trh;

E. keďže systémy používané na zlepšenie matematickej optimalizácie alebo na urýchlenie a aproximáciu tradičných, zavedených metód optimalizácie, ako sú lineárne alebo logistické regresné metódy, nepatria do rozsahu vymedzenia systému umelej inteligencie;

Stav zavádzania umelej inteligencie vo finančných službách

1. berie na vedomie široké a rôznorodé zavádzanie umelej inteligencie v celom sektore finančných služieb EÚ s finančnými inštitúciami, ktoré už dlhšie obdobie využívajú klasické strojové učenie, pričom v súčasnosti postupne experimentujú s využívaním generatívnej umelej inteligencie vrátane veľkých jazykových modelov (LLM) a iných základných modelov ako podporného nástroja; zdôrazňuje, že cieľom použitia umelej inteligencie je vo väčšine súčasných prípadov zefektívniť procesy back-office, pričom vo väčšine prípadov ide skôr o ľahko dosiahnuteľnú možnosť, a nie vysokorizikovú inováciu; konštatuje však, že využívanie umelej inteligencie na hodnotenie úverovej bonity fyzických osôb alebo stanovenie ich bodového hodnotenia kreditného rizika, ktoré je v súčasnosti v akte o AI vymedzené ako vysokorizikové, prevláda a zvyšuje sa; zdôrazňuje, že zavádzanie plne autonómnych systémov AI vo finančnom sektore by malo podliehať ľudskému dohľadu[15]; konštatuje, že finančné inštitúcie naďalej skúmajú prípady použitia modelov AI na všeobecné účely, ktorých väčšia zložitosť so sebou prináša vyššie operačné riziko a riziko dodržiavania predpisov, ale tiež konštatuje, že tieto aplikácie zostávajú vo veľkej miere vo fáze testovania;

2. domnieva sa, že umelá inteligencia je pre finančné inštitúcie EÚ významnou príležitosťou na vývoj inovatívnejších produktov, zefektívnenie operácií a zlepšenie konkurencieschopnosti v celosvetovom meradle; zdôrazňuje, že využívanie umelej inteligencie vo finančných službách má potenciál priniesť spoločenské výhody vrátane účinnejšieho odhaľovania podvodov a predchádzania podvodom, kontrol a sankcií v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí, podpory zákazníkov, monitorovania transakcií,

---

15 Dotazník EBA na hodnotenie rizík, jeseň 2024; Správa EIOPA o digitalizácii európskeho poisťovníctva; Správa orgánu ESMA o umelej inteligencii v investičných fondoch EÚ.

personalizovaného finančného poradenstva, zberu environmentálnych, sociálnych a správnych údajov, analýzy a podávania správ, obchodných modelov a stratégií, pomoci pri dodržiavaní právnych predpisov, dohľadu nad trhom a monitorovania zneužívania; domnieva sa, že využívanie umelej inteligencie vo finančnom sektore by malo zabezpečiť rovnováhu medzi inováciou a konkurencieschopnosťou na jednej strane a riadením rizík, ochranou spotrebiteľa a finančnou stabilitou na strane druhej; zdôrazňuje, že výhody využívania umelej inteligencie vo finančných službách by sa mali prenášať predovšetkým na koncových zákazníkov, napríklad prostredníctvom nižších cien, lepšieho pokrytia, lepšieho finančného poradenstva, väčšieho finančného začlenenia a prístupu a lepšej finančnej gramotnosti;

3. konštatuje, že existujú aj riziká vyplývajúce z používania umelej inteligencie vo finančných službách; zdôrazňuje, že pred nedávnym prelomom v oblasti modelov LLM tieto riziká vyplývali z kvality, presnosti a reprezentatívnosti údajov, na ktorých boli modely trénované, keďže výstupy umelej inteligencie, ktoré nie sú LLM, sú len také spoľahlivé ako vstupné údaje; zdôrazňuje, že zlá kvalita údajov by okrem iného mohla viesť k diskriminačným výsledkom, nesprávnemu predaju a posilneniu systémových predsudkov, zatiaľ čo neprehľadné a zložité modely by mohli viesť k narušeniu súkromia a vylúčeniu zraniteľných spotrebiteľov napríklad prostredníctvom cenovej diskriminácie, čím by sa zhoršili existujúce riziká alebo vytvorili nové riziká; zdôrazňuje, že modely LLM prinášajú významné dodatočné riziká, ktoré možno ťažko merať, vrátane modelových halucinácií, a to aj v prípade vysokokvalitných tréningových údajov; zdôrazňuje, že takéto riziká a výsledky sa musia účinne zmierniť; pozoruje ďalšie výzvy súvisiace s citlivými miestami v oblasti kybernetickej bezpečnosti a vysvetliteľnosťou systémov AI; zdôrazňuje preto, že je potrebné zabezpečiť spoľahlivé riadenie údajov, prísne testovanie a dokumentáciu modelov umelej inteligencie spolu s udržaním ľudského prvku a dodržiavaním vysokej normy pre používanie systémov umelej inteligencie v aplikáciách orientovaných na spotrebiteľa;

4. chápe, že finančné inštitúcie prijali merateľný prístup k vývoju, testovaniu a zavádzaniu systémov AI s cieľom zabezpečiť súlad s existujúcimi prierezovými a odvetvovými právnymi predpismi; zdôrazňuje, že tento obozretný prístup môže vychádzať aj z nepreukázaného dopytu zákazníkov, vyvíjajúcich sa očakávaní zákazníkov a zvažovania rizík, ktoré boli načrtnuté vyššie;

5. zdôrazňuje, že nárast umelej inteligencie predstavuje výzvy pre dozorné orgány, najmä vzhľadom na nedostatok odborných znalostí špecifických pre umelú inteligenciu a primeraných nástrojov dohľadu na posudzovanie pokročilých modelov strojového učenia a generatívnej umelej inteligencie; vyzýva európske a vnútroštátne orgány dohľadu, aby sa prispôsobili rastúcemu využívaniu umelej

inteligencie vo finančných službách a monitorovali, posudzovali a zmierňovali riziká pre spotrebiteľov a finančnú stabilitu, pričom by nemali odrádzať od inovácií prostredníctvom neprimeranej záťaže spojenej s dodržiavaním predpisov alebo príliš normatívnych regulačných prístupov;

6. konštatuje, že koncentrácia medzi poskytovateľmi služieb umelej inteligencie, ktorí ponúkajú investičné poradenstvo, môže viesť k tzv. stádovému správaniu, ktoré je motivované podobnými modelmi a obmedzenými zdrojmi údajov; naliehavo vyzýva európske a vnútroštátne orgány dohľadu, aby monitorovali tieto riziká a finančné inštitúcie s cieľom zohľadniť ich pri vývoji nástrojov umelej inteligencie;

7. berie na vedomie závislosť finančných aktérov EÚ od externých poskytovateľov technológií, pokiaľ ide o hosťovanie a vývoj ich modelov umelej inteligencie, a zdôrazňuje, že väčšina finančných spoločností je pri týchto službách závislá len od niekoľkých externých poskytovateľov, čo môže viesť k riziku koncentrácie a znížiť vyjednávaciu silu finančných inštitúcií pri rokovaniach o zmluvných podmienkach služieb umelej inteligencie alebo pri ich zmene; upozorňuje, že spoliehanie sa na malý počet poskytovateľov danej služby by mohlo viesť k systémovým rizikám v prípade narušení, najmä ak nie je možná rýchla migrácia k alternatívnym poskytovateľom;

8. konštatuje, že v nedávno prijatom akte o digitálnej prevádzkovej odolnosti (DORA) sa od finančných inštitúcií vyžaduje, aby vykonávali opatrenia na zmiernenie rizika koncentrácie vyplývajúceho z externých poskytovateľov informačných a komunikačných technológií (IKT) vrátane pohotovostných plánov a opatrení na zabezpečenie kontinuity činností; žiada Komisiu a európske orgány dohľadu, aby posúdili najmä uskutočniteľnosť uplatňovania stratégií ukončenia angažovanosti a prechodných ustanovení stanovených v nariadení DORA na modely umelej inteligencie, ktoré sú hosťované infraštruktúrou poskytovateľov, ktorí sú treťou stranou, najmä pokiaľ ide o značnú závislosť od externých poskytovateľov služieb umelej inteligencie z tretích krajín;

9. zdôrazňuje, že spoločnosti EÚ musia byť schopné využívať existujúcu cloudovú infraštruktúru na vývoj a zavádzanie umelej inteligencie; vyzýva na aktívne preskúmanie možností posilnenia kompatibility a interoperability modelov umelej inteligencie a rámcov súladu s modelmi a rámcami dodržiavania predpisov podobne zmýšľajúcich medzinárodných partnerov, najmä tých, ktorí sa snažia poskytnúť rovnako spoľahlivé regulačné záruky, s cieľom zabezpečiť, aby si finančné inštitúcie EÚ zachovali prístup k nástrojom umelej inteligencie a dodávateľom, a s cieľom formovať vyvážené globálne normy a zároveň chrániť právnu istotu pre európske podniky;

10. podporuje iniciatívy na posilnenie rozvoja umelej inteligencie a cloudu v EÚ, najmä s cieľom rozvíjať služby umelej inteligencie, ktoré sú plne v súlade s rámcami EÚ v oblasti ochrany údajov a základných práv, a zároveň posilňovať strategickú autonómiu a odolnosť;

Regulačné prostredie týkajúce sa umelej inteligencie vo finančných službách

11. zdôrazňuje, že sektor finančných služieb je vysoko regulovaný, podlieha viacerým odvetvovým právnym predpisom na vnútroštátnej úrovni aj na úrovni EÚ, v ktorých sa od aktérov vyžaduje, aby riadili riziká v rôznych oblastiach vrátane ochrany údajov, pôvodu údajov, kvality údajov, správy údajov, prevádzkovej odolnosti, outsourcingu, rizika modelu, diskriminačných výsledkov a trhového a úverového rizika, ktoré spolu tvoria rámec pre zavádzanie a správu umelej inteligencie v sektore finančných služieb[16]; zdôrazňuje však význam nepretržitého monitorovania regulačných medzier a vyvíjajúcich sa prípadov využívania umelej inteligencie vo financovaní, najmä s cieľom chrániť práva spotrebiteľov a právo na súkromie;

12. konštatuje, že EÚ prijala prístup k regulácii umelej inteligencie viac založený na riziku než iné jurisdikcie; zdôrazňuje, že hoci to môže predstavovať výzvy pre prijatie a rozvoj umelej inteligencie v oblasti finančných služieb, ponúka aj príležitosť budovať dôveru a podporovať inovácie za predpokladu, že rámec sa objasní a bude vykonávať spôsobom, ktorý podporuje právnu istotu, proporcionalitu a dôveru trhu; uznáva, že akt o AI ešte nebol v plnej miere vykonaný a že jeho praktické dôsledky ešte neboli posúdené;

13. pripomína, že v akte o AI sa výslovne zohľadňuje súčasné *acquis* v oblasti finančných služieb a jeho cieľom je zabrániť duplicite požiadaviek, najmä pokiaľ ide o vnútorné riadenie a procesy riadenia kvality, a to umožnením obmedzených výnimiek pre finančné inštitúcie, pokiaľ sú v právnych predpisoch EÚ v oblasti finančných služieb stanovené rovnocenné požiadavky; vyjadruje znepokojenie nad tým, že napriek tomu dochádza k prekrývaniu právnych predpisov a nedostatku dostatočných usmernení k výkladu týchto regulačných prekrývaní a interakcií, čo spôsobuje neprimeranú zložitosť, záťaž spojenú s dodržiavaním predpisov a právnu neistotu, čo bráni zavádzaniu umelej inteligencie v sektore finančných služieb; zdôrazňuje, že je dôležité zaručiť právny, regulačný a administratívny

---

16 Spomedzi príslušných odvetvových právnych predpisov stoja za zmienku okrem iného napríklad nariadenie o kapitálových požiadavkách, smernica o kapitálových požiadavkách, smernica Solventnosť II, smernica o distribúcii poistenia, nariadenie o trhoch s finančnými nástrojmi, smernica o trhoch s finančnými nástrojmi, akt o digitálnej prevádzkovej odolnosti, smernica o správcoch alternatívnych investičných fondov, smernica o PKIPCP a smernica o platobných službách, ako aj sprievodné usmernenia a regulačné technické predpisy európskych orgánov dohľadu.

rámec založený na istote, predvídateľnosti a stabilite; konštatuje, že extenzívny výklad aktu o AI, a nie proporcionálny výklad, môže viesť k neprimeraným požiadavkám na dodržiavanie predpisov pre finančné inštitúcie a spôsobiť právnu neistotu; berie na vedomie výzvu vyplývajúcu zo skutočnosti, že agentúry dohľadu majú rôzne právne výklady a očakávania, pokiaľ ide o uplatňovanie *acquis*, čo vedie k roztrieštenosti jednotného trhu; žiada Komisiu a príslušné vnútroštátne orgány, aby identifikovali a riešili akékoľvek nezrovnalosti počas vykonávania aktu o AI a ako súčasť nadchádzajúceho súhrnného balíka o digitálnych technológiách;

14. podporuje odporúčanie aktu o AI určiť príslušné finančné orgány za orgány dohľadu nad trhom pre systémy AI používané vo finančných službách považovaných za vysokorizikové; konštatuje však, že za dohľad nad systémami AI, ktoré nie sú vysokorizikové, budú zodpovedné iné vnútroštátne príslušné orgány; uznáva výzvy vyplývajúce z toho, že viaceré dozorné agentúry majú právomoci v oblasti uplatňovania *acquis*; okrem toho uznáva výzvy vyplývajúce z rozdielnych právnych výkladov a očakávaní rôznych dozorných agentúr, ktoré by mohli viesť k fragmentácii jednotného trhu;

15. nabáda orgány dohľadu, aby posilnili koordináciu, spoluprácu a výmenu informácií s cieľom zabrániť prekrývaniu nárokov na súdnu právomoc; okrem toho naliehavo vyzýva Komisiu a orgány dohľadu, aby posilnili spoluprácu s medzinárodnými partnermi na globálnych fórach pre stanovovanie noriem s cieľom zabezpečiť zosúladenie a zabrániť fragmentácii regulačných prístupov, ako aj zabezpečiť, aby EÚ držala tempo a zosúladila sa s globálnym vývojom v oblasti regulácie;

16. konštatuje, že všeobecné nariadenie o ochrane údajov a jeho požiadavky na minimalizáciu údajov, obmedzenie účelu, súhlas zákazníkov a spracúvanie osobných údajov finančnými inštitúciami obmedzujú používanie umelej inteligencie vo finančných službách; domnieva sa, že je potrebná správna rovnováha medzi využívaním prínosov využívania umelej inteligencie vo finančných službách a ochranou údajov spotrebiteľov;

Odporúčania na zabezpečenie zodpovedného používania umelej inteligencie vo finančných službách

17. vyjadruje poľutovanie nad tým, že EÚ zaostáva, pokiaľ ide o inovácie a investície v oblasti umelej inteligencie, o čom svedčí 33 miliárd EUR vo forme rizikového financovania, ktoré dostali spoločnosti z EÚ vyvíjajúce základné modely v rokoch 2018 až 2023, v porovnaní s viac ako 120 miliardami EUR, ktoré dostali ich americké

protistrany[17]; domnieva sa, že sektor finančných služieb, v ktorom sa vynakladá najviac prostriedkov na služby a produkty IKT, má potenciál pôsobiť ako katalyzátor pri mobilizácii súkromných investícií do umelej inteligencie; v kontexte pomalých investícií do umelej inteligencie vo finančnom sektore EÚ požaduje ambiciózny návrh na spustenie európskej scény rizikového kapitálu v rámci únie úspor a investícií;

18. vyzýva Komisiu, aby poskytla jasné a praktické usmernenia vypracované po konzultácii s európskymi a vnútroštátnymi orgánmi dohľadu a zainteresovanými stranami o uplatňovaní existujúcich právnych predpisov v oblasti finančných služieb, pokiaľ ide o používanie umelej inteligencie; domnieva sa, že cieľom takýchto usmernení by malo byť umožniť používanie umelej inteligencie v sektore finančných služieb, a to etickým, zodpovedným a transparentným spôsobom; požaduje jednotné vymedzenie pojmov a zjednodušenie regulačného rámca s cieľom zabrániť duplicitným požiadavkám vrátane požiadaviek na podávanie správ o hodnotení rizika a varuje pred univerzálnym prístupom, ktorý neprimerane zaťažuje menšie a stredné finančné inštitúcie; zdôrazňuje potrebu dobrej rovnováhy medzi zodpovedným využívaním umelej inteligencie a poskytnutím dostatočného priestoru na inovácie;

19. vyzýva Komisiu, aby preskúmala, ako možno nástroje založené na umelej inteligencii používať na finančných trhoch, ako je sprostredkovanie, správa portfólia a automatizácia dodržiavania predpisov, s cieľom prispieť k cieľom únie úspor a investícií, a to aj podporou retailových investorov pri prijímaní informovaných investičných rozhodnutí, posilnením finančného vzdelávania, podporou inovácií medzi spoločnosťami, znížením fragmentácie trhu a zaistením bezpečného prostredia pre spotrebiteľov; zdôrazňuje, že dosiahnutie týchto cieľov si vyžaduje technologicky neutrálny regulačný rámec;

20. domnieva sa, že odvetvové právne predpisy upravujúce používanie umelej inteligencie vo finančných službách postačujú najmä na pokrytie zavádzania umelej inteligencie v jej súčasnej podobe; zdôrazňuje, že by sa malo vykonávať nepretržité monitorovanie s cieľom zistiť, či existujú duplicity alebo nedostatky v súčasných právnych predpisoch o finančných službách uplatniteľných na zavádzanie umelej inteligencie; zdôrazňuje, že dodatočné právne predpisy by zvýšili zložitosť a neistotu a v konečnom dôsledku by mohli zbaviť sektor prínosu používania umelej inteligencie; zdôrazňuje, že spoliehanie sa na súčasné rámce si vyžaduje neustálu pozornosť dohľadu, účinné presadzovanie a jasné rozdelenie

---

17 Christine Lagarde, The transformative power of AI (Transformačná sila AI), 2025, https://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2025/html/ecb.sp250401_1~d6c9d8df11.en.html.

zodpovednosti za zabezpečenie súladu, najmä v prípade cezhraničných alebo externe zabezpečovaných scenárov zavádzania umelej inteligencie, ako aj monitorovanie a posudzovanie možných budúcich nedostatkov spôsobených novým vývojom v oblasti umelej inteligencie, ak vytvárajú značné riziká pre spotrebiteľov a finančnú stabilitu; dôrazne odporúča Komisii a členským štátom, aby sa skoordinovali s cieľom zabrániť gold-platingu a predísť vytváraniu nových prekážok na cezhraničných trhoch; konštatuje, že Komisia môže podľa aktu o umelej inteligencii posúdiť zoznam vysokorizikových aplikácií podľa prílohy III k aktu o AI;

21. vyzýva európske a vnútroštátne orgány dohľadu, aby podporovali zodpovedné zavádzanie umelej inteligencie tak, že budú presadzovať konzistentný výklad a nebudú uplatňovať príliš prísne existujúce právne predpisy; domnieva sa, že primeraná regulácia zavádzania umelej inteligencie v sektore finančných služieb podporuje jej využívanie a dôveru spoločnosti v umelú inteligenciu; zdôrazňuje, že postoj a prístup orgánov dohľadu sú rovnako dôležité ako samotné pravidlá; odporúča, aby sa v úsilí o dohľad uprednostnili konkrétne operačné riziká, ak boli identifikované, a nie abstraktné alebo teoretické obavy, pričom sa zachová aktívny a primeraný prístup k dohľadu, a to vyvážením inovácií a ochrany spotrebiteľa, s cieľom riadiť nepredvídané riziká vyplývajúce z rozšírenia využívania technológií umelej inteligencie; zdôrazňuje úlohu účinného monitorovania a riešenia rizík súvisiacich s umelou inteligenciou vrátane rizík súvisiacich s nepriehľadnosťou, koncentráciou trhu a stratou zodpovednosti, ktoré by mohli ovplyvniť finančnú stabilitu;

22. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby odstránili prekážky vstupu inovačných finančných podnikov založených na umelej inteligencii v rámci EÚ, a to aj prostredníctvom zjednodušeného udeľovania licencií, cezhraničných rozširujúcich sa podnikov a začlenenia do inovačných centier dohľadu;

23. podporuje výskum vplyvu využívania umelej inteligencie na životné prostredie so zameraním na intenzitu zdrojov a dlhodobú udržateľnosť s cieľom zvýšiť transparentnosť a pomôcť finančným inštitúciám pri posudzovaní týchto aspektov a ich vlastnej environmentálnej stopy;

24. domnieva sa, že rastúce využívanie umelej inteligencie, ktoré môže mať vplyv na trh práce s finančnými službami, si vyžaduje silnú gramotnosť v oblasti umelej inteligencie, digitálne zručnosti a zapojenie talentov, ktoré podporujú iniciatívy verejného sektora zamerané na zvyšovanie úrovne zručností, ako aj trhové riešenia; podporuje úsilie priemyslu a cielené iniciatívy vrátane verejno-súkromných partnerstiev a programov rekvalifikácie pracovnej sily vo finančnej oblasti s cieľom budovať technické a etické kompetencie v oblasti umelej inteligencie, najmä pokiaľ ide o práva a riziká; zdôrazňuje, že je dôležité vypracovať stratégie v oblasti umelej

inteligencie, ktoré zvyšujú produktivitu a zároveň podporujú adaptáciu, zvyšovanie úrovne zručností a prerozdelenie pracovníkov a zároveň zabezpečujú zmysluplný ľudský dohľad a kontrolu; požaduje väčšiu jasnosť v prípade požiadaviek stanovených v akte o AI, aby finančné inštitúcie spĺňali požiadavky na gramotnosť v oblasti umelej inteligencie; okrem toho zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť a podporovať rovnaký prístup k nástrojom a službám umelej inteligencie, a to aj pre skupiny obyvateľstva, ktoré sú menej digitálne schopné;

25. vyzýva Komisiu a európske a vnútroštátne orgány dohľadu, aby posúdili pridanú hodnotu experimentálnych regulačných prostredí špecifických pre umelú inteligenciu, inovačných centier a cezhraničných testovacích prostredí pre finančné služby pri umožňovaní experimentovania s finančnými inováciami založenými na umelej inteligencii, a to s cieľom pomôcť startupom testovať ich produkty a umožniť existujúcim inštitúciám preskúmať nové použitie v kontrolovanom prostredí pri súčasnom zabezpečení ochrany spotrebiteľa a integrity trhu; domnieva sa, že riadne využívanie experimentálnych regulačných prostredí pre umelú inteligenciu by mohlo poskytnúť štruktúrované testovacie prostredie pod dohľadom potrebné na uľahčenie inovácií a zodpovedného zavádzania umelej inteligencie v sektore finančných služieb; nabáda európske a vnútroštátne orgány dohľadu, aby zlepšili nástroje a technológie dohľadu (SupTech) prostredníctvom využívania umelej inteligencie a začlenili ich do každodenných činností dohľadu s cieľom zlepšiť efektívnosť a účinnosť finančného dohľadu; konštatuje, že tieto nástroje sú určené na podporu, nie nahradenie ľudských orgánov dohľadu;

°

° °

26. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov.